

DE 'T

BIETFEUTJIE

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VAN
DE WIELEWAAL - AFDELIG "HOOGSTRATEN"

AAN

Leestmans Jans
L.d. Konincklaan 354
2320 Hoogstraten

VERANTW. UITG. & REDAKTIE :

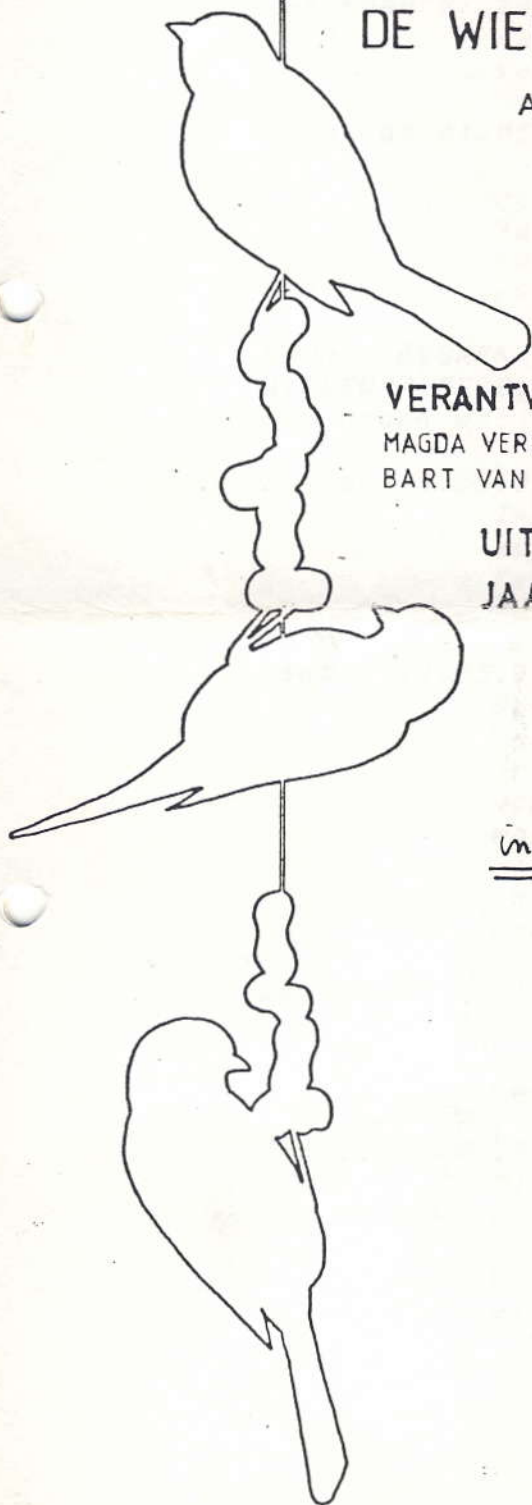
MAGDA VERHOEVEN L. DE KONINCKLAAN 395 HOOGSTRATEN tel. o/314.37.94
BART VAN DELM KATELIJNESTRAAT 42 HOOGSTRATEN tel. o/314.52.14

UITGIFTE KANTOOR : HOOGSTRATEN

JAARGANG : 10 NR: 2

15 april 1991

inhoud: Activiteiten kalender.
 verslagen.
 natuurfragmenten.

- Zondag 21.04.91 : Kempense Vogelkijkdag
Ter gelegenheid van de internationale Dag van de Aarde organiseert de Wielewaal een Kempense Vogelkijkdag. De pers zal de activiteiten van de verschillende afdelingen ondersteunen.
Vertrek om 14h⁰⁰ aan het café bij Gust Snoeys.
Een familievriendelijke wandeling.
- Zaterdag 27.04.91 : Wandeling aan het Merkske in samenwerking met V.M.P.A. (natuurgidsen).
Vertrek om 15h⁰⁰ aan de Kapel van Hal-Minderhout.
- Woensdag 01.05.91 : BIOMARKT - VELT
De Wielewaal-Hooqstraten zal daar met een stand vertegenwoordigd zijn. De stand wordt opgebouwd vanaf 9h30. De markt opent vanaf 14h⁰⁰. Wij rekenen op een talrijke opkomst, dus alle hulp welkom.
- DOOR GEBREK AAN BELANGSTELLING (5 KANDIDATEN) GEEN WIELEWAALREIS. Volgend jaar is er reeds geboekt voor Texel, wij hopen dat je het weekend van 1 mei 1992 reeds vrij houdt.
- Zondag 05.05.91 : Fietstocht naar De Volharding te Rijkevorsel
Interessant voor libellen, vogels, planten, amfibieën en vissen. Vertrek om 9h⁰⁰ aan de Kerk van Hooqstraten, of om 10h⁰⁰ aan De Volharding
- Zondag 12.05.91 : Fietstocht naar de Strijbeekse Heide.
Deze tocht is in samenwerking met de Wielewaal-Turnhout.
Vertrek om 8h15 aan de kerk van Hooqstraten. Je kan ook rechtstreeks naar Zondereigen-kerk rijden, waar we om 9 uur met afdeling Turnhout verder rijden. Dit is een relatief zware tocht dus fiets in orde. Einde omstreeks 18h⁰⁰. Meebrengen : knapzak, veldgidsen en laarzen.
- Zaterdag 01.06.91 : Wandeling in Wortel-Kolonie in samenwerking met V.M.P.A. (de natuurgidsen).
Vertrek om 15h⁰⁰ aan de Boerderij van Wortel-Kolonie.
- Zondag 16.06.91 : Wandeling in Walenhoek Niel en Het Broek te Blaasveld. Dit zijn 2 staatsdomeinen met een zeer rijke vogelstand. Blauwborst, Kleine Karekiet en misschien Kwak en Buidelmees.
Vertrek om 10h⁰⁰ aan de Kerk van Hooqstraten met eigen vervoer. Einde rond 16h⁰⁰.

Zondag 30.06.91 : Zwaluwendag

Dit is de eerste activiteit van J.N.M., onze actieve jongeren. Voor een zwaluweninventarisatie (zie verder in dit nummer) richt de J.N.M. een fietstocht in speciaal voor zwaluwen. De rest van de natuur wordt natuurlijk ook bekeken. Indien de ouderen ??? braaf zijn mogen ze ook mee. Vertrek om 14h⁰⁰ aan de Kerk van Hoozstraten.

J.N.M. START EN WORDT AKTIEF

De J.N.M. is nog maar aan het opstarten en ze wordt reeds actief. Ze beginnen met een nationaal ondersteunde inventarisatie van Geverswaluwen en Huiswaluwen. We vragen nu reeds dat iedereen uitkijkt naar broedplaatsen van deze zwaluwen.

Ook start J.N.M. met een vlinderproject. Ook voor deze inventarisatie doet de JNM beroep op De Wielewaal om haar medewerking. Meer inlichtingen bij TOM VERSCHAESEN, Minderhoutsestraat 125, 2322 Minderhout tel. 314 67 25.

WIELEWAAL BLIJFT NIET ACHTER

Ook de Wielewaal inventariseert en dit in het kader van de IWRB (de International Wildfowl Research Bureau). Volgende soorten worden geïnventariseerd Krakeend, Slobeend, en Zomertaling. Iedereen - dus uitkijken voor mogelijke broedgevallen. Meer inlichtingen bij Jef Leestmans, Lod. de Konincklaan 357, 2320 Hoozstraten tel. 314 60 14.

Verslag Fietstocht naar de Bleke Heide 10.2.91

Verschrikkelijk slecht weer, met als gevolg dat de gids alleen aan de kerk van Hoozstraten aan het wachten was. Toch bemerkte ondergetekende in de namiddag en wel met de auto 19 Toendra Rietganzen te Meerle. Eén ex. was gemerkt met een halsband met kenteken RA I.

Jef Leestmans

Verslag tocht naar Saeftingen 3.3.91

Verschrikkelijk mooi weer en het aantal deelnemers was tegenover de tocht naar de Bleke Heide verdubbeld.

Zoals altijd was de wandeling boeiend en avontuurlijk.

Aan het beginpunt bewonderden we een zeer vroeg mannetje roodborsttapuit. In het reservaat zeer veel ganzen, zowel kollen als grauwen. Ook de Kiekendieven lieten zich van zeer dichtbij bewonderen.

Nadien nog een overheerlijk afzakkertje om van de emotie's te bekomen.

Met dank aan de gids die onze omvangrijke groep probleemloos door het reservaat loodse.

Jef Leestmans

Verslag tocht naar de Zundertse grensreservaten 17.3.91

Zowaar nogmaals ons aantal verdubbeld tegenover Saeftingen.

Na een valse start met een lekke band toch onze eerste lentergasten. Tjiftjaf en Zwarte Roodstaart. In Waaienberg hoorden we een raar geluid van een ralachtige. Spijtig genoeg kregen we hem-haar niet in beeld. Ook na het thuis beluisteren van cassettes kon ik de vogel niet determineren.

Na prachtige gebieden zoals de Lange Gooren en de Krochten bereikten we terug Hoozstraten. Niet na nog een roodborsttapuit te zien.

Jef Leestmans

Vanaf eind juli, begin augustus kan je ze horen in je tuin, langs wegekanten, in verwilderde begroeiing rond huizen, langs sloten, aan waterkanten. Kortom, overal waar voldoende groen aanwezig is kan men deze groene tsirper aantreffen, of je hem zult vinden is een andere zaak. Goed gecamoufleerd als ze zijn, is het bijna onbegonnen werk om deze rakker te vinden.

Sabelsprinkhanen komen vooral in de tropen voor maar men kan ze tot Midden-Europa aantreffen. Hoe meer zuidwaarts echter, hoe groter de kans hem tegen te komen. Voor de mensen die hun verlof in zuiderse landen doorbrengen is de kans groot dat ze het diertje zullen horen of zien. Een belangrijk en opvallend kenmerk zijn de lange antennes die de lichaamslengte meer dan overtreffen, soms wel 2 of 3 maal zolang. Voor de vrouwelijke dieren is de legboor het meest opvallende uiterlijke kenmerk. Deze bevindt zich aan het uiteinde van het achterlijf en lijkt enigszins op een sabel, vandaar de naam sabelsprinkhaan. Een van de bijzonderste eigenschappen van de sabelsprinkhaan is zijn mogelijkheid tot communiceren met soortgenoten door middel van geluiden die hoorbaar zijn tot op vele 10-tallen meters. Dit tsjilpen wordt doelbewust gedaan en dient om wijfjes te lokken, het territorium af te bakenen en rivalen te verjagen. Het geluid wordt geproduceerd door een ingewikkeld mechanisme dat aan de basis van de vleugels is gelegen. Verschillende onderdeeljes worden heen en weer bewogen en alzo ontstaat een hoogfrequent geluid dat begrepen is tussen de 6.000 en 100.000 trillingen per seconde. Na de paring worden door het wijfje in de grond of in plantenstengels eitjes gelegd die het volgend voorjaar uitkomen. De kleine larven vervellen enkele malen alvorens ze het volwassen formaat bereikt hebben. De cyclus is rond en het tsjilpen kan beginnen. Misschien toch wel eens de moeite waard om op een warme zomeravond ekstra op te letten, misschien zit er wel een sabelsprinkhaan dichtbij!?

Het krentboompje is een struik van bos en hei, gekend omwille van zijn witte bloemenpracht in het voorjaar. Hierdoor zijn er allereerste soorten van het krentboompje in cultuur gebracht om de siertuin mee te verrijken. Gans het jaar door is deze struik eigenlijk van sierwaarde. De mooie bloementooi in het voorjaar (april-mei) en dan de geweldige bladverkleuring in de herfst. Het loof neemt dan alle tinten tussen oranje en rood aan. Het krentboompje wordt door de bijen veel bezocht, vooral omdat er in het voorjaar nog niet veel honigbevattende bloemen zijn. De witte bloemen hebben smalle kroonbladen die ver uiteen staan (5 stijlen). De bladeren zijn eivormig met ingekeepte of puntige top en ruw getande bladrand, ze groeien aan de rechtopgaande takken die een zwartkleurige schors hebben. Na de bloei en bestuiving komen er nog kleine zoete, eetbare vruchten waarvan het boompje zijn naam te danken heeft. Dat we het krentboompje in het wild op de heide aantreffen zegt ons al dat het zure grond verlangt, maar kalkhoudende grond wordt ook goed verdragen. Dus het stelt geen al te hoge eisen aan de grondsoort waar het moet groeien. Het krentboompje wordt uiteindelijk een struik van ongeveer 4 à 5 m hoog in de beste omstandigheden. Van de bladeren wil ik nog vermelden dat ze aanvankelijk zilverachtig behaard zijn, maar die viltige onderzijde veranderd al spoedig in onbehaard, en in de zomer zijn de bladeren heldergroen. De struik vormt onder de grond ook uitlopers waardoor de voortkweek gemakkelijk kan gebeuren. De meesten onder u kennen het krentboompje misschien als gecultiveerde heester. De gemeente DWINGELOO in Drente (Nederland) heeft het krentboompje zelfs tot een toeristische trekpleister gemaakt. Maar als ge nog eens op stap gaat in de natuur, dan is het een kleine inspanning om eens naar zo'n struik uit te kijken. U hebt hem onbewust misschien al vele malen voorbij gelopen.